

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Idea Theologiæ Sacramentalis

Petrus <a Sancto Josepho>

Coloniæ, 1648

V. De ministro sacramenti Pœnitentiæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42272

De Ministro Sacramenti Pœnitentiæ.

RESOLUTIO I. *Nullus potest validè conferre hoc sacramentum, nisi sit Sacerdos, habeatque jurisdictionem in foro interno.*] PRIOR PARS est de fide, definita in variis Conciliis, ac speciatim in Trident. *sess. 14. can. 10.* Potestque sufficienter probari ex verbis illis *Joan. 20.* Accipite Spiritum sanctum, quorum remiseritis peccata, &c. ea enim intelliguntur de potestate remittendi peccata in Sacramento Pœnitentiæ, idque non tantum quoad pœnam, sed etiam quoad culpam; fueruntque dicta Apostolis, solisque eorum in Sacerdotio successoribus, ut constat ex communi sensu Ecclesiæ, quæ idè in ordinatione solius Sacerdotis dicit, Accipe Spiritum sanctum, quorum remiseris peccata, remittuntur eis, &c. *Congruum* etiam fuit, ut ille solus qui habet potestatem in corpus Christi verum, haberet potestatem quoad forum internum in corpus Christi mysticum.

Hinc autem sequitur, hominem in mortis periculo constitutum, deficiente Sacerdote, non teneri inferioribus clericis, aut laicis confiteri: nam cum talis confessio non possit esse sacramentalis, neque ullum effectum habeat ex opere operato, nemo tenetur eo modo confiteri: quia confessio sola quæ ordinatur ad absolutionem sacramentalem, est præcepta.

Contra hanc partem *objicit* solet cap. Fures, de furtis, ubi præcipitur, ut fur communione non privetur, si presbytero, vel diacono fuerit confessus. *Respondet*, hunc locum non esse ita intelligendum, ut fur possit sacramentaliter à diacono absolvi, sicut potest à presbytero, sed ita ut diaconus teneatur furi Eucharistiam administrare, si ille dederit signa pœnitentiæ, quod est aliquo modo se peccatorem confiteri.

Posterior pars evidenter colligitur ex Concilio Trident.

DE POENITENTIA CAP. V. 247

Trident. *sess. 14. cap. 7.* ibi enim docetur, nullam esse absolutionem, quæ profertur à Sacerdote qui nullam habet jurisdictionem. Unde necessariò sequitur, ut quis validè absolvat, non sufficere quòd sit Sacerdos, sed prætereà requiri, ut jurisdictionem habeat in poenitentem: sive ea sit ordinaria, qualis est in summo Pontifice, Episcopis, & Parochis, sive ea sit delegata, qualis requiritur in Religiosis.

Rationem etiam Concilium indicat ibidem, cum ait; Quia natura & ratio judicii exigit, ut sententia in subditos tantum feratur, supposito quòd in præcedenti capite dixerit, absolutionem sacramentalem esse ad instar actus judicialis, quo à Sacerdote velut à iudice sententia pronunciatur: ex his enim manifestè sequitur, necessariam esse jurisdictionem ad hoc iudicium. Imò cum absolutio instituta sit à Christo per modum judicii, consequens est ad valorem hujus sacramenti, jurisdictionem ex jure divino necessariam esse.

Ista autem intelliguntur cum duplici *exceptione*, quarum *prima* est de articulo, seu periculo mortis: in eo enim quilibet Sacerdos, etiam jurisdictionem aliunde non habens, validè absolvere potest à quibuslibet peccatis & censuris: imò hoc verum esse de Sacerdote excommunicato, suspenso, & non tolerato ab Ecclesia, dictum est ubi de sacramentis in genere.

Secunda exceptio est de peccatis venialibus, item de mortalibus aliàs ritè confessis, & directè remissis: ab iis enim simplex Sacerdos, id est, qui non habet jurisdictionem ordinariam, aut aliàs delegatam, absolvere potest: ut patet ex praxi Ecclesiæ, & communi Theologorum sensu.

Ex dictis collige, ut quis remittat alicui peccatum, in sacramento Poenitiæ, duplicem potestatem requiri; unam ordinis, quæ nihil aliud est quam character Sacerdotalis, quo quis à Deo deputatur,

ut possit hominem judicare in foro conscientia; aliam jurisdictionis, quæ confertur vel per collationem alicujus beneficii Ecclesiastici, quo quis aliorum superior fit; vel per concessionem Ecclesiæ, quæ scilicet potestatem habens ordinariam, dat alicui facultatem suos subditos absolvendi.

RESOLUTIO II. *Jurisdictio ordinaria in hoc foro, competit summo Pontifici, Episcopo, & Parocho.*] **HOC** paucis declarandum. *In primis summus Pontifex*, esto ab hominibus eligatur, jurisdictionem ordinariam immediatè accipit à Christo, juxta illud *Matth. 16.* Tibi dabo claves regni cælorum, &c. id enim non tantum pro Petro, sed etiam pro reliquis summis Pontificibus dictum est, ut docent Theologi.

Ea autem jurisdictio, sicut non datur ab hominibus, ita non dependet ab ulla alia hominum jurisdictione, sed potius omnes ab ea pendent, estque universalis, extendens se ad omnes fideles, quos Pontifex sive per se, sive per alios, tanquam oves Christi pascere debet, ut intelligitur ex verbis illis Christi *Joan. 11.* Pasce oves meas; quæ etsi dicta fuerint Petro, ad ipsius successores extenduntur: cum Ecclesia non minùs egeat pastore post mortem Petri, quàm eo vivente.

Secundò Episcopus habet jurisdictionem ordinariã in foro conscientia: ea enim annexa est ejus officio; siquidem eò ipso quòd quis alicujus loci Episcopus efficitur, accipit jurisdictionem in omnes fideles suæ diocesis. Est autem *observandum* institutionem Episcoporum esse de jure divino, quatenus Christus ordinavit ut in Ecclesia essent Episcopi, tum ad conferenda quædam sacramenta, quæ solum ab ipsis administrari voluit; tum ad regendas particulares Ecclesias, quas Romana vocaret in partem sollicitudinis, non in plenitudinem potestatis. Caterum an eorum etiam jurisdictio oriatur immediatè à Christo, an verò à summo Pontifice aliis expendendum relinquo.

Tertiò

DE POENITENTIA. CAP. V. 249

Tertio, jurisdictio ordinaria in foro conscientiae, competit *Parocho*, ut omnes communiter sentiunt; sicut enim eò ipsò quòd aliquis creatur Episcopus alicujus diocesis, accipit potestatem in omnes qui in ea habitant; ita eò ipsò quòd aliquis constituitur *Parochus*, habet jurisditionem in eos omnes, qui in tali *Parochia* commorantur. Quod intellige, nisi quis ab illius jurisditione legitimè exemptus sit.

Ubi notandum est *Parochum* posse absolvere à peccatis suum subditum, in aliena *Parochia*: quia cum persona judicanda sit, datur jurisdictio in illam, ubicumque sit, dummodo habeat domicilium firmum in *Parochia* absolventis: hoc enim suppono. Similiter etiam Episcopus absolvere potest suum subditum, in aliena diocesi. Eò vel maximè, quia cum iudicium istud sit voluntarium, fit sine strepitu, atque adeò extra proprii loci terminos legitimè exerceri potest.

Ceterum ad tres illos jurisditionis ordines, jurisditiones omnes ordinariae reduci possunt. Jurisdictio quidem summi Poenitentarii Papae, & Legati à latere ad primum: ad secundum verò reducuntur Vicarii Generales Episcoporum, Abbates, qui à jurisditione Episcoporum sunt liberi; Generales, & Provinciales inter Religiosos: ad tertium verò Vicarius perpetuus Parochi, Archipresbyter, Priores religionum, & Guardiani, aliique immediatè habentes curam animarum.

RESOLUTIO III. *Ut valida sit confessio, sufficit licentia Parochi, sine licentia Episcopi, aut summi Pontificis; & e contra sufficit licentia summi Pontificis, sine licentia Episcopi, aut Parochi.* } PRIOR PARS PROBATUR: nam fideles tenentur tantum confiteri proprio Sacerdoti, aut de licentia illius. Ergo sicut quis satisfacit præcepto Ecclesiae, dum confitetur proprio *Parocho*, sine licentia alterius, quia ille censetur proprius Sacerdos: ita dum ex licentia *Parochi*,

alteri confitetur; dummodo tamen ille sit approbatus ab Episcopo: hoc enim ita intelligendum esse, juxta decretum Concilii Trident. *sess. 23. cap. 15. de reformat.* jam suprà *cap. 21.* monuimus.

Posterior pars probatur ex dictis: nam si sola Parochi licentia sufficit ad valorem confessionis, sine licentia Pontificis Maximi, aut Episcopi; cur non sufficiet licentia summi Pontificis, sine licentia Episcopi, vel Parochi? Nonne Pontifex potest audire per seipsum, confessionem cujuslibet fidelis, sine licentia ullius Episcopi, aut Parochi? Quæ igitur ratio est, cur potestatem illam non possit alteri delegare; ita ut confessio valeat, sine licentia Episcopi, aut Parochi? Quod autem dicimus de summo Pontifice respectu omnium fidelium, proportionem servata sentiendum est de Episcopo, respectu eorum qui in ipsius diocesi habitant: ita ut ad confessionis valorem sufficiat illius licentia, sine licentia Parochi.

Notandum autem, eum qui in Paschate confessus est Religioso, habenti privilegium à summo Pontifice, audiendi fidelium confessiones, non teneri iterum confiteri proprio Parocho, ut præcepto Ecclesiæ satisfaciatur, sed per confessionem factam, tali præcepto satisfecisse. Ita tradunt communiter Theologi, probantque ex variis Bullis Romanorum Pontificum, quæ in gratiam Regularium late sunt. Pater etiam ex usu inter Catholicos ubique locorum recepto, qui sine temeritate damnari non potest.

Dices primò, privilegium non dari alicui in præjudicium alterius, daretur autem, si fideles confessi Religiosis, non tenerentur confiteri proprio Parocho; tum propter alias rationes, tum quia Parochus non posset agnoscere vultum pecoris sui, & judicare, an fideles digni essent, quibus Eucharistia administraretur. *Respondeo* nullam fieri injuriam Parocho, quòd Papa, vel Episcopus quibus ipsius juris-

dictio

DE POENITENTIA CAP. V. 251

dictio aliquo modo est subordinata, per se fidelium sibi subditorum confessiones audiant: Ergo neque quod id præstent, per alios ab ipsis deputatos, cum non minus hoc, quam illud agere possint. Et satis est quod ipsi hunc, aut illum judicaverint idoneum ad Eucharistiam recipiendam: eorum enim sententia Parochus stare debet, & tutus est in conscientia.

Dices secundò in cap. Omnis utriusque sexus, præcipi, ut quilibet semel in anno, confiteatur proprio Sacerdoti, aut alicui de illius licentia. Respondeo, per proprium Sacerdotem ibi non ita intelligi Parochum, ut superiores excludantur: si enim hoc ita esset, sequeretur nullum posse in Paschate confiteri Episcopo, aut etiam summo Pontifici, sine Parochi licentia, quod absurdissimum est. Per proprium ergo Sacerdotem intelligendus est omnis ille, qui non est alienus, id est, omnis ille qui habet jurisdictionem ordinariam in hoc foro, cujusmodi sunt summus Pontifex, & Episcopus. Quare satis est confiteri illis, aut de eorum licentia, quæ poenitentibus concessa censetur, eò ipsò quod aliquos, ad confessiones eorum audiendas deputaverint. Porro quamvis hæc ita se habeant, debent aliquando Regulares, ob bonam pacis, juri suo sponte cedere; præsertim in iis locis ubi inter ipsos, & Parochos, occasione confessionis Paschalis, graves turbæ excitari solent. Imò libenter ipsis author essem, ut à confessionibus sæcularium audiendis omnino abstinerent, saltem quando suppetit copia aliorum Sacerdotum; qui eo officio ritè, & cum animarum fructu defungi possunt. Verùm unusquisque in suo sensu abundat.

RESOLUTIO V. *Jurisdictio non confertur per rationem de futuro, neque per consuetudinem propriam loquendo.* PRIOR PARS probatur, quia ad valorem absolutionis requiritur, ut Sacerdos dum absolvit, habeat jurisdictionem: atque dum Pastor ratificat

absolutionem antea prolatam, non efficit ut absolvens haberet jurisdictionem, quando de facto absolvit. Ergo non efficit ut absolutio praterita sit valida.

Confirmatur: nam qui absolvit sub spe rati habitationis futuræ, absolvit conditionatè, si nimirum talis consenserit; absolutio autem prolata sub conditione de futuro contingenti, est invalida, ut diximus ubi de sacramentis in genere: quia dum profertur absolutio, conditio non adest: quando autem postea conditio existit, non iteratur absolutio. Ergo talis absolutio confertur omnino invalidè.

Dices, in jure rati habitationem retrotrahi, & mandato de præfenti comparari. Unde sequitur perinde esse, si absolutio praterita rata habeatur ab ordinario Pastore, ac si daretur ex illius mandato. *Respondetur* regulam illam habere locum in iis, quæ possunt pendere à conditione aliqua de futuro; quales sunt contractus humani: at verò absolutio non pendet ab aliqua ejusmodi conditione, ut dictum est.

Secunda pars declaratur, & probatur: nam duobus modis introduci potest consuetudo audiendi confessiones, primò scientibus, & repugnantibus superioribus: secundo iis scientibus, & non contradicentibus, cum facile possint. Priori modo clarum est jurisdictionem non dari, quia superior non consentit, ad quem solum spectat eam conferre; & idem dic si consuetudo usurpetur, superiore prorsus inscio. Posteriori autem modo jurisdictio confertur, non quidem ab ipsa consuetudine: siquidem consuetudo est inferiorum, qui jurisdictionem dare non possunt. Datur ergo jurisdictio ab ipsis superioribus per consensum tacitum, & consuetudo est indicium sufficiens talis consensus: quia eò ipso quod iis videntibus, nec reclamantibus jurisdictio usurpatur, prudenter existimari potest, eos consentire, ut ita fiat.

DE POENITENTIA. CAP. V. 253

RESOLUTIO V. *Ad valorem absolutionis requiritur, ut jurisdictio Sacerdotis non sit impedita, per censuras Ecclesiasticas.* De hoc non est difficultas, quia non posse uti jurisdictione, perinde est moraliter loquendo, ac ea carere: sicut idem est non posse e vaginam educere, & eo carere. Ut autem hac resolutio clarior evadat,

Notandum est jurisdictionis usum impediri per censuras Ecclesiasticas, nimirum per excommunicationem, suspensionem, & interdictum: non quidem in omnibus casibus, sed tantum in duobus, qui à Concilio Constantiensi designati fuerunt. Quando scilicet quis nominatim, & publicè est excommunicatus, aut alia censura ligatus, & quando censura incurritur ob percussione[m] clerici, adeò notoriam, ut nulla tergiversatione celari possit, aut juris suffragio excusari.

Porro ut quis dicatur talem incurrisse censuram, ob quam in participatione sacramentorum vitari debet, *requiritur primò* ut nominatim, id est, expresso ipsius nomine, aut certè appositis variis signis, illum certò demonstrantibus, declaretur excommunicatus, aut suspensus ab omni usu Ecclesiastici officii, vel speciatim administrationis sacramentorum. Unde si iudex excommunicet Sempronium, & fautores suos: Sempronius vitandus erit, non illius fautores, donec nominatim publicè declarentur excommunicati.

Secundò requiritur, ut ejusmodi denunciatio fiat publicè: Concilium enim exigit, ut sententia à iudice publicetur, quod non habet locum, quando aliquis privatim declaratur excommunicatus, aliave censura ligatus: talis enim declaratio rationē publicationis habere non potest. Publica autem illa denunciatio fieri potest, vel in Ecclesia tempore sacrificii, vel litteris loco publico affixis, juxta consuetudinem loci.

Tertiò; ut talis vitari debeat, necesse est ut probabiliter

biliter constet eum fuisse denunciatum, sive per famam publicam, sive per virum aliquem probum, & fide dignum id sciatur. Quod si verisimiliter constet, famam esse falsam, aut ubi renunciantem fuisse deceptum, aut certè eum qui excommunicatus fuerat, jam esse absolutum, tunc non teneris illum vitare.

Quartò, ut quis ob percussione[m] clerici vitari debeat, duo requiruntur; primo, ut ea percussio adeò sit notoria majori parti vicinorum, ut nulla tergiversatione celari possit. Secundò ut percussor clerici nullo juris suffragio se excusare valeat. Quæ duæ conditiones non semper concurrunt: nam plerumque aut factum pluribus non innotescit, aut percutienti jus vel verè, vel apparenter suffragari potest.

Itaque, si Sacerdos habens jurisdictionem, sive ordinariam, sive delegatam, sit modo prædicto excommunicatus, aut percussor clerici, absolutio ab illo data, extra periculum mortis, nullius est valoris. Secus verò, si non sit nominatim, aut publicè denunciatus, aut percussio clerici non sit notoria, vel aliqua ratione excusari possit: talis enim est toleratus ab Ecclesia, quæ jurisdictionis illi concessæ usum non impedit.

RESOLUTIO VI. *Requiritur etiam ad valorem absolutionis, ut jurisdictio non sit impedita, vel limitata per casuum reservationem.* Ut hoc intelligas. Nota 1. Eos qui jurisdictionem habent ordinariam, posse sibi peccata reservare. Quod non tantum verum est de summo Pontifice, & Episcopo, sed etiam de Parocho; cum enim ipse possit suam jurisdictionem alicui delegare, potest id facere, vel sine limitatione, vel cum limitatione aliqua, certos videlicet casus sibi reservando.

Nota 2. Pastores ordinarios posse sibi reservare peccata mortalia, etiam si censuram adjunctam non habeant: quia cum necessaria sit jurisdictio, etiam ad absolvendum à culpa quæ censuram adjunctam non habet,

DE POENITENTIA. CAP. V. 255

habet, certè ea limitari, vel extendi potest, juxta beneplacitum illius qui jurisdictionem confert.

Nota 3. Reservari posse peccata mortalia merè interna, cum non minus ad eorum absolutionem, jurisdictione requiratur quàm externorum: ea tamen de facto reservari non solent, eò quòd eorum reservatio ad regimen externum Ecclesiæ, quod maxime spectari debet, parum conducatur. Quòd spectat ad peccata venialia certum est ea non posse ita reservari, ut teneatur quis ea confiteri tali Sacerdoti, sicut mortalia reservata: absolute enim nemo tenetur ejusmodi peccata confiteri, cum aliis modis eorum absolutionem obtinere queat.

Nota 4. Peccata reservata directè remitti posse: tum à reservante, tum ab eo qui est superior reservantis, quoad jurisdictionem istius fori: tum denique ab eo qui ab illis potestatem habet, quoad hoc delegatam, sive talis facultas directè concessa fuerit ipsi confessorio, sive tantum indirectè, per facultatem alicui concessam, eligendi confessorem à quo à reservatis absolvatur.

Nota 5. Superiorem teneri inferiori petenti facultatem, ut ab alio absolvi possit à casibus reservatis, eam concedere: tum quando inferior justa de causa non vult confiteri suo superiori, tum quando renuit ei confiteri ex gravi verecundia, & periculum est ne peccatum aliquod scienter prætermittat: tum quando verisimile est concessionem illius facultatis magis profuturam inferiori, quam negationem ejusdem, quia nimirum casus reservari debent in utilitatem subditorum, non autem in eorum detrimentum. Imò superior graviter peccat, si à confessorio inquirat, quis sit ille qui peccatum perpetravit, aut aliis indirectis interrogationibus detegere tentet aliquas circumstantias, per quas in notitiam illius veniat: hoc enim est procurare, ut sigillum sacramentale frangatur, quod sine gravi peccato fieri nequit.

Nota

Nota 6. Onus se præsentandi superiori, ab eo imponendum non esse, quando aliquis petit facultatē ab ipso, ut ab alio absolvi possit à casibus reservatis antea commissis. Nam vel ipse qui peccatum patravir, petit facultatem per seipsum, vel per alium; si per se, satis se præsentat; si per alium, signum est eum nolle præsentari suo superiori, atque adeò ad fugiendum tale onus velle alteri confiteri: frustra igitur superior tale onus ei imposeret, quia mallet non confiteri, quam talem conditionem acceptare.

RESOLUTIO VII. *Ut quis validè absolvat à peccatis mortalibus nunquam confessis, præter jurisdictionē, requiritur approbatio Episcopi.*] Ita statuitur in Concil. Trident. sess. 23. cap. 15. de Reformat. quod intelligendum est cum nonnullis limitationibus, quæ ibidem adducuntur. Primò, ut decretum non intelligatur de iis, qui audiunt confessiones Regularium: non enim necesse est, ut tales sint approbati ab Episcopo. Secundò, nec de iis qui habent beneficium Parochiale: illi enim eò ipso censentur approbati.

Ubi nota 1. Approbationem ad confessiones audiendas necessariam, dandam esse ab Ordinario Confessarii. Ita bis declaratum fuit à Cardinalibus sacre Congregationis, quorum responsiones referuntur, post caput citatum Concilii Trident. Cujus rei ratio afferri potest, quia approbatio est actus jurisdictionis; quare cum confessarius approbetur, approbatio dari debet ab habente jurisdictionem in eum; atque adeò ab Ordinario illius, cui tantum est subditus. Accedit quod approbatio est testimonium authenticum de sufficientia confessarii, quod proferri non debet, nisi à iudice ordinario illius.

Unde cum Episcopus, in cujus diocesi Regulares habitant, censeatur eorum Ordinarius, sicut ex antiquo jure ei tenebantur præsentari, ad audiendas confessiones sæcularium, ita ex novo, ab eo approbandi sunt. Nec sufficit approbatio petita, si obtenta nō sit:

nam

DE POENITENTIA. CAP. V. 457

nam Concilium absolute dicit, nullum etiam Regularem, posse confessiones secularium audire, nisi approbatus sit ab Episcopo, quod autem petita sit approbatio, hoc non satis, ut quis approbatus sit, sed tantum ut approbari voluerit.

Nota 2. Episcopum non debere, sine iusta causa, approbationem denegare, siue Regulari, siue non Regulari eam petenti: quia hoc non est opus gratiae & favoris, sed iustitiae; est enim iustum iudicium, quo aliquis declaratur idoneus ad confessiones audiendas: in quo approbatio distinguitur à delegatione jurisdictionis, quae est quaedam gratia liberaliter facta à delegante. Quo fit ut possit Episcopus non delegare suam jurisdictionem, ad confessiones audiendas; ei, quem idoneum declarat ad hoc munus obeundum. Sicut autem tenetur Ordinarius approbationem concedere subdito petenti, si conditiones requisitas habeat; ita semel concessam non potest, sine iusta causa, revocare: & secus faciens, peccat. Ceterum approbatio semel concessa durat, quamdiu non revocatur: unde etsi moriatur Episcopus, qui confessarium approbavit, non propterea cessat approbatio.

Nota 3. Ex probabili sententia, absolute approbatum à suo Ordinario, censi approbatum pro omnibus Ecclesiis, ita ut in aliena dioecesi possit deputari ad confessiones audiendas, sine nova approbatione. Ita tenent nonnulli recentiores viri pii & docti, praeter illos qui generatim docent, approbatum ab uno Episcopo, siue sit Ordinarius, siue non, censi approbatum pro tota Ecclesia. *Ratio est*, quia Concilium Trident. in suo decreto exigit tantum approbationem Ordinarii ipsius confessarii, non autem poenitentis. Quod verò ea sola sufficiat, colligitur ex subjectis declarationibus Cardinalium, quia cum ibi dicatur, posse Episcopum eligere sibi non subditum, qui à suo Ordinario approbatus sit: Itemque Regularem tempore Jubilæi, posse eligere Sacerdotem à suo Ordina-

Ordina-

Ordinario approbatum, & non alias; aperte supponere videntur, ut jurisdictio Sacerdoti extraneo delegetur, satis esse quod approbatus sit à suo Ordinario. Si tamen alia sit mens sacre Congregationis Cardinalium, ei accuratè standum est. Et interim prædicta sententia ita limitanda est, ut non liceat Sacerdotibus alicubi confessiones audire, re-nuente illius loci Episcopo, etsi à suo Ordinario approbati sint. Imo, Episcopo non prohibente, ut facultate illa utantur eantè, & tantum occurrente aliqua necessitate, ut si verbi causa, aliquo die festo multi accederent ad sacramentum Pœnitentiæ, neque esset opportunitas petendi approbationem ab Ordinario loci. Quanquam fateor tutius esse, ea facultate omnino non uti.

RESOLUTIO VIII. *In Confessario requiritur bonitas, scientia & prudentia.*] Hæc ita explico. In primis ut sacramentum illud validè perficiatur, necesse est ut Minister illius ea præditus sit bonitate, quæ necessaria est ut sine fictione, & cum intentione debita absolutionem conferat. Ut autem absolutio non modo validè, sed etiam sanctè, ex parte Ministri conferatur, necesse est ut ille gratia habituali præditus sit, ut patet ex dictis, ubi de Sacramentis in genere.

Hinc colligo, ut quis dignè eligatur ad hoc ministerium, necesse esse per se loquendo, ut sit vir probus, & bonæ famæ; nisi enim talis sit, non potest sanctè, & sine scandalo exercere tale ministerium: quare nec ab alio eligi potest ut illud exercent. Si tamen eligatur, valebit sacramentum ab eo collatum: quia ejusmodi bonitas non requiritur ad valorem, & substantiam sacramenti, sed tantum ad rectum illius usum. Dixi per se loquendo: nam in gravi necessitate, ille eligi potest, qui peccatis se contaminare solet.

Requiritur etiam scientia aliqua, ut quis dignè hoc sacramentum administret, quia cum se habeat
per

DE POENITENTIA. CAP. V. 259

per modum iudicii, ea scientia requiritur quæ necessaria est, ut sententia iuste & debite in hoc foro feratur: quod valde operosum est, cum agatur de conscientia hominis, & de peccatis in ea latentibus, quæ diligenter examinanda sunt, & ponderanda juxta cuiusque speciem, & circumstantias aggravantes, ut iusta pro iis satisfactio imponi possit. Quare necesse est, ut confessorius possit discernere, an peccatum aliquod cuius sit confessio, sit mortale an tantum veniale; quænam sint peccati species, & circumstantiæ aggravantes, vel minuentes; quænam sint peccata reservata, à quibus absolvere nequit; quænam ex illis censuram adjunctam habeant, & similia, quæ sigillatim Summistæ prosequuntur.

Ex quo collige superiorem exponentem subditum, qui caret scientia requisita ad confessiones audiendas, eique suam jurisdictionem delegantem: itemque confessorium qui sine ejusmodi scientia, tale ministerium exequitur, peccare graviter: eò quod grave peccatum est, committere sacrum ministerium indigno, & indignè illud exequi. Poterit tamen interdum inferior ex obedientia, licite illud munus suscipere, credens suo superiori judicanti eum esse idoneum, ad confessiones audiendas.

Notandum tamen est Sacerdotem ignarum, confessiones audientem, à peccato excusari in tribus casibus, primò quando quis versatur in articulo, aut probabili periculo mortis, neque alius adest, à quo possit absolvi. Secundò quando novit eum, cuius confessionem excipit, esse virum doctum, qui probè scit species, numerum, & circumstantias peccatorum explicare; quique illius ignorantiam supplere potest. Tertiò quando audit personas spirituales, quæ non nisi venialiter, ut plurimum, peccare solent.

Eget tandem confessorius magna prudentia, quia cum Medici personam gerat, diligenter curare debet, ut ea remedia ægroto adhibeantur, quæ ad illius animam

animam

animam sanandam, & in posterum contra morbi vim muniendam, aptiora esse videbuntur, ut monet Catechismus Romanus, de confessione num. 57.

RESOLUTIO IX. *Quando confessorius probabiliter credit, pœnitentem, ex negligentia, aliquid necessarium ad integritatem confessionis omittere, tenetur eum interrogare, circa id quod prætermittere existimatur, illumque, non præmissa ejusmodi interrogatione, absolvens peccat mortaliter.*] **RATIO** est, quia eo modo absolvens, applicat formam absolutionis insufficienti materiæ, nimirum confessioni non integræ formaliter, quod est sacrilegium. Ex inadvertentia tamen invincibili, illam interrogationem omittens, non peccat, quod si hoc fiat ex negligentia levi, peccatum erit veniale.

Quo loco observandum est 1. Confessorium non debere esse nimis scrupulosum, in interrogationibus faciendis, sed debere tantum ea interrogare, quæ probabiliter credit à pœnitente, spectata illius conditione, commissæ fuisse. Quod si absque ulla probabilitate, & ex scrupulo tantum putet, à pœnitente aliquid omissum esse, eum interrogare non debet; & idem dic, si bona fide existimet illum integre confessum fuisse. Non debet autem omnes interrogare æqualiter, sed quemlibet juxta statum & conditionem illius, ac peccata confessa. In quibus interrogationibus faciendis, adeò prudenter confessorius se gerere debet, ut non det occasionem pœnitentibus postea ridendi, neque eos doceat, quæ fortè ignorât; quod diligenter in peccatis quæ castitati adversantur, observandum est.

Observandum 2. Quando confessorius scit, ex alterius tantum relatione, pœnitentem aliquod peccatū perpetrasse: ipse tamen interrogatus, negat se illud commississe, illius dicto standum esse: vel existimandum alteri confessum esse, & propterea peccatum reticere. Quod si confessorius ipse vidit peccatum aliquod mortale à pœnitente committi, quod ipse
postea

DE POENITENTIA. CAP. V. 261

postea reticet in confessione: tunc si probabiliter judicare potest, eum alteri confessum esse, debet illū absolvere. Si vero certo constet, poenitentem nemini confessum esse, & ipse etiam interrogatus neget, se prædictum peccatum perpetrasse, absolvendus non est, utpote nolens integrè confiteri: ad eum modum quo ille absolvi non debet, quem constat sufficienter de peccatis non dolere. Licet enim in judicio externo, quod publicum est, requiratur scientia publica, ad convincendum reum, nec privata sufficiat, in interno tamen, quod ordinatum est ad bonum privatum poenitentis, & fit secreto, confessarius uti potest privata scientia, ad arguendum poenitentem.

RESOLUTIO V. *Confessarius debet poenitenti absolutionem negare, quando constat eum legitimè non esse dispositum.* **RATIO EST,** quia cum exerceat officiū judicis, debet justam sententiam proferre: sententia autem non esset justa, si absolutione indignum absolveret. Accedit quod dispositio poenitentis necessaria ad effectum hujus sacramenti, requiritur etiam ad valorem absolutionis: quare si Sacerdos absolvere tentaret poenitentem non ritè dispositum ad gratiam consequendam, absolutionem proferret supra indebitam materiam, & sacrilegium perpetraret.

Hinc sequitur confessarium, antequam absolutionem proferat, debere probabiliter existimare poenitentem sufficienter esse dispositum, tum respectu temporis præteriti, si nimirum satisfecit obligationi, quæ tenebatur aliquid exequi sub mortali; tum respectu præsentis, si sufficienter dolet de peccatis à se commissis, quod ordinariè confessarius ex modo narrandi peccata, aut ex aliis signis externis deprehendere potest; iis autem deficientibus, poenitenti dicenti, se ex animo dolere, credere debet. Tum denique respectu futuri, si poenitens firmiter proponat in posterum peccata, & eorum occasiones vitare; etsi confessarius

confessarius probabiliter judicet, eum diu non servatum ejusmodi propositum.

Porro sicut non debet confessarius absolvere poenitentem non dispositum, ita rite dispositum absolvere tenetur: cum enim sit iudex, auditâ integrâ causâ, reum qui absolutione dignus est, absolvere debet; eò vel maximè, quod Deus cujus vices gerit, ejusmodi poenitentem vult à peccatis absolvi, cum ab eo nihil aliud exigat, quam legitimam dispositionem.

Hoc autem procedit, etiam de confessario delegato: nam etsi ille non teneatur confessionem alicujus audire; si tamen audiat, tenetur poenitentem, integrè, & cum debito dolore, ac proposito nō peccandi confessum absolvere: hoc enim a iustitia iudicii postulat. Censeri autem debet poenitens rite dispositus, etsi sequatur opinionem in praxi probabilem, cujus oppositam confessarius probabiliorē existimat, quia tuta conscientia sequi possumus id quod probabile est, ut suppono ex dicendis in Theologia Morali. Unde peccaret, confessarius, si absolutionē negaret poenitenti; qui opinioni illius, quantumvis probabiliori, se conformare nequit.

RESOLUTIO XI. *Tanta est obligatio servandi sigillum sacramentale, ut non liceat quacunque ex causa, sive directè, sive indirectè illud violare, ut omnes communiter tradunt.* In primis quod sit gravis obligatio servandi sigillum sacramentale, seu non revelandi peccata, quæ in confessione audiuntur, patet. Cum enim Christus sacramentum Poenitentiae instituerit, tanquam medium necessarium, quo homines uti tenentur, ad obtinendam veniam peccatorum, etiam occultorum & gravissimorum; consequenter instituisse censetur ea omnia, sine quibus commodè hoc sacramentum administrari non potest, tale autem est sigillum secreti: nam si fas esset Sacerdoti ea detegere, quæ in confessione audivit, confessio valdè odiosa omnibus redderetur. Quod
maxi-

DE POENITENTIA. CAP. V. 263

maximum esset inconueniens, tum quia gravis fieret injuria sacramento: tum quia homines non auderent peccata gravia deregere, & ita periret præcipuus confessionis fructus, qui in eo consistit. quod per illam ejusmodi peccatis, remedia convenientia adhibeantur.

Deinde, quod tanta sit vis prædictæ obligationis ut ex nulla unquam causa, verbi causa, ad impediendum aliquod malum, siue privatum, siue publicum, etiam gravissimum, sigillum sacramentale infringere liceat. Probatur eadem ratione, quia cum hoc sacramentum à Christo institutum sit, tanquam secunda post naufragium tabula, sine qua homines ad portum salutis vehi nequeunt, seu tanquam medium ad salutem necessarium, iis qui post baptismum in peccatum mortale lapsi sunt, multò minus malum est quodcumque nocumentum temporale, siue privatum, siue publicum, quam occasio data hominibus, non utendi hoc sacramento: ab eo autem usu averterentur, & exosa omnibus fieret confessio, si fas esset Sacerdoti, sigillum sacramentale infringere.

Tertio, quod nefas sit hoc sigillum violare, siue directè, siue etiam indirectè, probatur, quia moraliter perinde est, quovis modo confessionem prodas; cum ex quacumque revelatione idem sequatur effectus, nimirum quod pœnitent i confessio exosa reddatur, & fiat injuria sacramento.

Hinc, si superior per solam confessionem cognoscat, aliquem ex suis subditis esse indignum officio quod exercet, aut quod prosequitur: non debet illū à tali officio amovere, aut ei suffragium negare, si hoc fieri nequit, sine revelatione indirecta sigilli sacramentalis. Imò etsi non sit periculum aliquod revelationis respectu aliorum; & tamen pœnitens suspicaturus sit, se privari officio quod possidet, aut à consequendo repelli, propter peccatum in confessione manifestatum; superior non potest tunc uti scientia acquisi-

acquisi-

acquisita per confessionem, & inferiorem amovere ab officio, aut ei suffragium denegare: tum quia hæc esset tacita exprobratio peccati in confessione auditæ, quæ extra confessionem illicita est, siue fiat verbis, siue factis: tum quia hoc modo confessio redderetur valde onerosa: siquidem inferiores non auderent confiteri suis superioribus ea peccata, propter quæ ab officiis suis merito possent amoveri.

Quæres, an possit superior amovere ab officio, quæ per solam illius confessionem eo indignum novit, si nullum sit periculum exprobrationis, vel revelationis sigilli. *Respondeo* negative, quia cum Clemens VIII. in decreto de casibus reservatis, pro Religiosis edito, statuatur superiores Regularium caveant diligentissime, ne ea notitia quam de aliorum peccatis in confessione habuerunt, ad exteriorem gubernationem utantur; ideo ejusmodi superiores in nullo casu, ad regimen externum, cognitione per confessionem habita, uti debent.

Nota, non modo esse contra hoc sigillum revelare peccata sed etiam detegere circumstantias, & objecta peccatorum internorum, quæ aliquis confessus est: item alia multa quæ communiter afferri solent, ad explicationem peccatorum, licet vel parum, vel nihil omnino ad id conducant, imò nonnunquam imprudenter dicantur. Si enim fas esset ea revelare, multi retraherentur à confessione, aut certè ad eam cum fiducia non accederent, quod accuratè vitandum est. Quare confessarii valde solliciti sint, nō modo ea omnia alto silentio premere. ex quorum revelatione confessio posset reddi odiosa viris sapientibus, & qui acri judicio pollent; sed illa etiam quorum revelatio simplices, & imprudentes ab hoc sacramento retrahere posset: Græcis enim ac Barbaris; sapientibus, & insipientibus debitorum sumus.